

Bezárt a Fekete Ház húszéves kiállítása

Húsz év után bezárt a szegedi Fekete Ház állandó kiállítása, amely Csongrád és Csanád vármegye legújabbkori történelmét dolgozta fel. *Zombori István* osztályvezető tájékoztatása szerint a munkásmozgalmi jellegű tárlatot – amely a rendszerváltozás után komoly változtatásokon esett át – 260 ezren látták. Legendás darabjai – a fakatona, a doberdói fa, az angyalos címer és a Brauswetter-óra – maradnak.

A régi helyére két-három év múlva készül ismét állandó szegedi város-történeti kiállítás. Addig egy minden ízében szegedi céh- és divattörténeti tárlat nyílik meg május végén *Katkóné Bagi Éva* rendezésében.

A legnépszerűbb slágereket éneklük a műfaj sztárjai

A musical hangjai

A musical hangjai címmel kétrészes, hiánypótló musicalest-sorozatra várja a közönséget jövő keddtől három estén át a Szegedi Nemzeti Színház. A Budapesti Operettszínház és a Madách Színház népszerű művészei, *Szinetár Dóra*, *Bárdóczy Attila*, *Csengeri Ottília*, *Náray Erika* és *Csengeri Attila* az elmúlt évtizedek világsikerű musicaljei, a *Ha-ir*, a *Fame*, a *Kabaré*, a *Rómeó és Júlia*, a *Mozart*, a *Jézus Krisztus Szupersztár* és Az operaház fantomja legnagyobb slágereit adják elő. A három nagyszínházi előadásra olyan nagy volt az érdeklődés, hogy a legjobb jegyeket napok alatt elkapkodták, már csak a kakasülőre lehet belépőt váltani a színház Kelemen utcai jegyirodájában.

Az est egyik sztárja Szinetár Dóra Fotó: Schmidt Andrea

A Szindbád Pesten

Telt ház előtt, nagy sikerrel játszotta szerdán este a Szegedi Nemzeti Színház társulata a Szindbád című zenés mesejátékot és a Nyílt tengeren című Mrozek-darabot a budapesti Nemzetiben, a Vidéki Színházak Találkozóján – tájékoztatta tegnap lapunkat *Székhelyi József*. A szegedi színdirektor azt is elmondta: a Pesti Magyar Színházban a tervek szerint tegnap este játszották volna a Dulcska asszony erkölcsé című Zapolska-darabot, ám a vendégszereplés technikai okok miatt elmaradt. Az *Iglódi István* vezetésével működő teátrum ősszel várja majd a szegedieket, akik ezzel viszonozzák a pesti társulat tavaly szeptemberi kisszínházbeli vendéglátását.

A Szindbád – szegedi színpadon

Fotó: Frank Yvette

HÍREK

NŐ-SZIROM A NOVOTELBEN
Pataki Ferenc festőművész nyitja meg ma 14 órakor a Novotel Szeged Hotel galériájában a fiatal szegedi alkotóművészek, Daróczi Erzsébet Nő-szirom című kiállítását. Hárfán közreműködik Erdős Judit.

REGIÓRA SZEGEDRŐL

Ma 14 órától látható a Regióra Szegedről című műsor az m1-en. A magazin egy hazánkban egyedülálló művészeti ágat képviselő alkotót, Szutor Gabriellát mutat be, aki tojáshéj megmunkálásával készíti szennzációs műremekeit. A stúdióban vendégül látják Somló Gábor színészt, aki humoros írásaiból idéz fel néhányat. A szegedi minijégerongozók lelkesedéssel, megszállottsággal beszélnek a sportágukról. A Regiórában ma is hallható szalonzene, majd játék és kívánságműsor következik. Az adást Sári Zsuzsa szerkeszti.

MEDIAWAVE

Április 28-án veszi kezdetét az idei Mediawave-fesztivál. A Nemzetközi Film- és Zenei Fesztivál központja idén is Győr lesz, május elsején pedig a Monostori erőd lesz a házigazda.

Bal József rendezzi a Mechanikus narancsot a kisszínházban

Egy brutális antiutópia

A brutalitást és az erotikát sem nélkülözi a Mechanikus narancs, amelynek jövő heti bemutatójára Bal József rendezésében jávában készül a prózai társulat a kisszínházban. Az Anthony Burgess kultuszregényéből írt darab főszerepét Járai Máté alakítja.

A kitűnő angol író, Anthony Burgess 1962-ben megjelent, keserű antiutópiája, a meghatározatlan jövőben játszódó Gépnarancs mára sem veszített aktualitásából. Burgess képzelete és nyelvteremtő zsenialitása a napi politikánál, a múltó irodalmi divatoknál is időtállóbb. A megfilmesíthetetlennek tartott regényt Mechanikus narancs címmel Stanley Kubrick az eredeti mű sajátos hangulatát megőrizve, különleges képekkel, hangokkal, hangulattal és nyelvezettel álmodta vásonra. Munkája a filmművészet egyik leg-sokkolóbb alkotása lett, óriási vihart kavart, számos országban sokáig tiltólistán szerepelt, mára kultuszfilmmé vált. A regény és a film színpadi változatát a prózai tagozatvezető, Bal József rendezésében próbálja a szegedi társulat a kisszínházban. A sajátos díszletet a Metanoia Színházhoz kötődő Perovics Zoltán, a jelmezeket Varsányi Anna tervezte. Boncz Ádám, Pataki Ferenc és Tóth Lambert partnereként a főszereplő Alexet Járai Máté alakítja.

– Amikor megtudtam, hogy bemutatjuk a darabot, elolvastam a regényt, megnéztem a filmet, és rögtön úgy éreztem, karakterét és egyéniségét tekintve nagyon nekem való Alex szerepe. A próbák kezdetén viszont megijedtem attól, hogy mennyit kell dolgoznom azért, hogy mások is így gondolják majd – mondja Járai Máté, aki csak tavaly szeptemberben szerződött a szegedi színházhoz, de a Bors nénién, a Szindbádban és a Lu-

Járai Máté alakítja Alexet

DM/DV-fotó

xemburg grófjában máris letette névjegytét, komoly sikert aratott.

– Az előadásunkban sok olyan jelenet is szerepel, ami a filmváltozatból kimaradt. Az én Alexem egészen más lesz, mint a filmbeli figura. Általában nagyon hamar rátalálok a próbák kezdetén a megfelelő karakterre, ezúttal viszont csak mostanában, egy héttel a premier előtt kezdek ráérezni. Bal József és a kollégák sokat segítenek abban, hogy minél jobb legyek. Musicalszíneszként mindig támaszom volt a zene, a Mechanikus narancs-

A fiatal zenész írta a színdarab 19 zeneszámát

Czutor Zoltán és az elszabadult fantázia

Tizenkilenc zeneszámot írt a Mechanikus narancs című színdarabhoz Czutor Zoltán (képünkön). A fiatal zenész szerint jó volt, hogy elengedhette a fantáziáját. Írt punkszámokat és éteri dalt, különleges keringőt és jazzt is.

Friss, punkos, rockos zene, éteri szomorú dal, különleges keringő, varietészerű dzsessz – a Mechanikus narancs című darab zenéjét Czutor Zoltán, a Nyers egykori, illetve a Belmondó jelenlegi frontembere írta. A fiatal zenészt Bal József rendező kereste fel és nyomta a kezébe a színdarab alapjául szolgáló regényt azzal, hogy olvassa el, és ha van kedve, írjon 10 zeneszámot. Czutornak volt kedve, és végül a 10 szám helyett 19 készült. A legtöbbje hagyományos értelemben vett dal, a többi aláfestő zene. Czutor Zoltán ezzel párhuzamosan zenekara lemezét is készítette, így „nagyon aktív és fárasztó korszakon” van túl.

Arra a kérdésre, hogy mennyiben más színdarabhoz zenét szeretni, elmondta: sokkal nagyobb szabadságot jelent.

– Ha az ember popzenekarnak ír zenét, vissza kell fognia magát, mederben kell tartania a fantáziáját. Minél meglepőbb számot ír, annál kevésbé valószínű, hogy szívesen játsszák a rádiók, tévék. Most éppen fordítva lehetett gondolkodni, kellett a meglepő fordulatok. Ez jólesett. Úgy gondolkodtam, hogy mi az, amit én a rádióban is szívesen hallgat-

Czutor: Nagyobb munka, több energia volt, mint amire számítottam Fotó: Frank Yvette

nék, ami meglepne. A szerkesztők valamiért azt hiszik, hogy ha az ember bekapcsolja a rádiót,

azt szeretné, hogy ne érje meglepetés. Én meg pont fordítva gondolom.

Czutor elmondta: bár a szöveg viszonylag kötött volt, írás közben megpróbálta saját tapasztalatait, „a régi bölcsességeit” is felhasználni. A zenék kisebb részét régóta benne élő motívumra épült, a legtöbbet azonban teljesen új ötlet, gondolat ihlette.

Hogy hogyan reagálna egy hasonló felkérésre, arra a zenész úgy válaszolt, hogy nagyon szívesen végezne újra ilyen munkát, de ha igent mond, azt sokkal átgondoltabban teszi. „Sokkal nagyobb munka, több energia volt, mint amire számítottam. Szívesen elvállalnám, de annak már más lenne az ára.”

G. ZS.

Az egykori Erdélyi Szépművészeti Céh szerkesztője Kós Károllyal dolgozott

A mindszerinti Laci bácsi már tananyag

Irodalmi olvasókönyvekben is szerepel a Mindszerinten élő Lőrincz László neve, életútja. A 85 éves Laci bácsi annak idején az Erdélyi Szépművészeti Céh Könyvkiadó és az Erdélyi Helikon folyóirat szépirodalmi szerkesztője volt, együtt dolgozott Kós Károllyal. Bár közgazdasági diplomát szerzett, az irodalom mégis végigkísérte életútját. Számtalan verse, novellája jelent meg, legutóbb Indulhatok, érkezhettek címmel látott kötete napvilágot.

„Te László! Hát most már eszentül novelista is leszel, nemcsak költő? Úgy jársz majd, mint én: az építések azt mondják, hogy ez a Kós nagy író, az írók meg azt mondják, hogy Kós nagy építész.” – e szavakkal fogadta annak idején Kós Károly Lőrincz László novelláinak megjelenését. A ma már Mindszerinten élő, 85 éves Laci bácsi szívesen emlékezik vissza az akkori időkre. Az Erdélyi Szépművészeti Céh Könyvkiadó, az Erdélyi Helikon folyóirat szépirodalmi szerkesztője Sepsiszentgyörgyön született. Édesanyja korán meghalt, elvesztése pedig annyira megviselte a fiút, hogy kimaradt az iskolából.

– A temető előtt vezetett az utam az elemi iskolába, de én inkább édesanyám sírjához mentem, mint tanulni. Ezért újra kellett kezdenem az első osztályt – emlékezett vissza Laci bácsi, aki később egy kereskedelmi középiskolában folytatta tanulmányait. Itt szerették meg vele az irodalmat. Egyházi iskola lévén azonban onnan nem lehetett egyetemre jelentkez-

ni, csak úgy, ha egy román iskolában érettségizik le.

– Ez egyáltalán nem volt könnyű, ritkaságnak számított a sikeres érettségi, így még az újságok is megírták, hogy leküzdöttem az akadályt, s megszereztem – magyarázta büszkén. A kereskedelmi végzettséggel azonban csak közgazdasági egyetemre jelentkezhetett, ám az irodalom iránti szeretet továbbra is megmaradt. Az Erdélyi Helikonnak küldött kéziratát tetszést arattak, s végül szerkesztői állást ajánlottak fel Lőrincz Lászlónak. Így ismerkedett meg Kós Károllyal, aki a Helikon felelős szerkesztője volt.

A második világháború azonban Laci bácsi életében is változást hozott. Kolozsvárról hurcolták el az oroszok, s három évig szibériai kényszermunkán volt. 540 civilt vittek el Kolozsvárról, s 52-en éltek túl a lágert – mesélte Laci bácsi. Ő maga másfél évig, 12 órás váltásban, éjjel-nappal egy kőbányában dolgozott, majd tankgyárba került át. Ám szerinte a kőbánya úri hely volt az új munkához képest. Laci

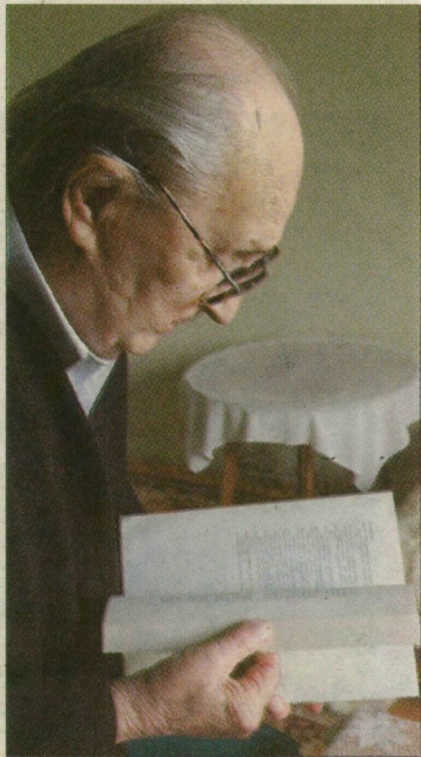
bácsi egészségét is megviselte a fogság, 42 kilósan tért haza, hosszú ideig egy budapesti kórházban ápolták.

– Később egy ismerősöm révén megismerkedtem Tamási Áron íróval, valamint Áprily Lajos költővel, akik azt tanácsolták, hogy folytassam a tanulmányaimat. Két év alatt végeztem el a közgazdaságtudományi egyetemet, ahol tanári diplomát szereztem. Egerben egy középiskolában tanítottam, amikor vezetői továbbképzésre küldtek. A tanfolyam elvégzését követően azonban közölték: a minisztériumban akarnak alkalmazni. Ez nem hiányzott nekem, így fogtam a bőröndöm, kímásztam az ablakon, s visszamentem Egerbe – mesélte.

Később hivatalból áthelyezték az oktatási minisztériumba, ahol pedagógusok továbbképzési rendszerét kellett kidolgoznia. Részt vett a budapesti pedagógus továbbképző intézet megalakításában, melynek az igazgatója, később igazgatóhelyettese lett, de pedagógiai kiadványok szerkesztésével is foglalkozott.

Laci bácsi nevével, életrajzával, írásaival ma is lehet találkozni irodalmi olvasókönyvekben. Legutóbb a költészet napja alkalmából a mindszerinti Keller Lajos Városi Könyvtár gondozásában az Indulhatok, Érkezhettek című kötete látott napvilágot.

T. A.

A ma már Mindszerinten élő Lőrincz Lászlónak számos verse, novellája látott napvilágot Fotó: Tésik Attila